

Sovint pense en els poemes possibles. La culpa és de [Saramago](#). Pense en els meus i en els dels poetes que m'estime. Els possibles no són els poemes que puc —tinc facilitat— d'escriure, que són (eren) la majoria i (els més) prescindibles. Sonarà estrany: els possibles són els que han de ser, els que seran. No és cap joc de paraules. Sense convicció no hi ha poema. Tinc encara la sort de rebre, a vegades, això que se'n diu inspiració, visita de muses en diuen uns altres, insomni en dic jo, resultat sempre, en el meu cas, d'un considerable temps de guaret. De sobte un llampec enllumena dreceres que em menen al cor d'un poema que havia estat escrivint mentalment des de fa mesos sense adonar-me'n, però que no haguera nascut sense una primera llampada. Com una acte reflex. Sovint, aquests poemes són després els que considere sentits, legítims, autèntics, possibles. Fa gairebé vint anys de la publicació d'«[Os poemas possíveis](#)», de José Saramago (versió catalana de Josep Domènech, Empúries, 2005). El portugués inclou una nota a la segona edició en la qual es pregunta si, després de tants anys, aquells poemes són encara possibles. Clar que ho són, i molt. Qui sap si això podria tranquil·litzar alguns poetes i dur-los a l'autocomplaença i a l'engany de pensar que tot poema possible ho serà sempre. Afortunadament, no hi ha receptes per optimitzar, una paraula lletja, les possibilitats d'un poema. Voler escriure el millor poema és un pas. La sinceritat ben dita n'és un altre. El lector l'ha de fer possible.

SALM 136

Ni per abandonades callaven
les arpes dels salzes penjades.
Si els dits dels hebreus no les tocaven,
el vent de Sió, a les cordes tibades,
la música de la memòria repetia.
Però en aquesta Babilònia en què vivim,
en el record de Sió i en el futur,
fins el vent ha fet callar la melodia.
Tan arranats hem consentit que ens possessin,
més que els cossos, les ànimes i les voluntats,
que ja ni sentim el ferro dur,
si del que fórem deixem les vanitats.

Tenen els pobles les músiques que es mereixen.

José Saramago